

Szerkesztőség:

Bérmontelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az arad-csanádi egyesült vasutak papírtól van a híretek, előfizetési pénzek a kiadás körül panna-szok bérmontre küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenik kétféle és hetente kétszer.

Előfizetési árak:

helyben: vi. 4 kr.: 1 évre . . . 12. — fr. 1/2 évre . . . 14. — fr. 3 fél évre . . . 6. — fr. 1/4 évre . . . 7. — fr. 1/2 évre . . . 8. — fr. 1/4 évre . . . 2.50 frt 1 óra . . . fr. 1 óra . . . 1.20 frt

Hirdetések díja:

5 hasábos petitser egyezési hirdetésnél 6 kr., minden következőnél 4 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitólár sora 15 krajczár.

Arad, március 31.

A kabinet rekonstrukciójára vonatkozólag jelentette már egy tegnapi táviratunk, hogy S z ö g é n y . M a r i c h László ez idő szerint nem léphet be a kabinetbe, mert a kölcsönös és személyes érdekek kitértek, hogy az ő helye a külügyi osztályfőnökségnél van, hol eddig is pártatlan szolgálatokat tett a magyar politikai irány érvényesülésének. A Szapáry Gyula gróf kinevezését földművelésügyi miniszterre s V e k e r l e Sándor kinevezését pénzügyminiszterre, általában legközelebbre várhatóknak jelzik. Az a kérdés, hogy Szilágyi Dezső lesz-e igazságügy-miniszter, most már szintén eldőlt igen rövid idő alatt; addig hadd tessék magának a különböző ellenzéki mindegyikül kezer-édes találgatásokban, jóslásokban, a jövőt illető gyanúsításokban; a mi mindezen esetre igen érdekes jelensége marad ezen időnek. Az államtitkárok kinevezéséről természetesen csak az után lehet szó, a mikor már miniszterek iránt megtörtént a végleges döntés. Irhatjuk is, hogy e tekintetben még egyáltalán nem történt kezdeményezés egy irányban sem. Hogy a Tisza-kormány s a szabadelvű párt, melynek uralma felett ellenfelei már megzuhlatni vélték a halálharangot, nem meggyöngyölve, hanem megerősödve fog kiemelkedni a mostani helyzetből, azt csak a látni nem akaró pártfogottság tagadhajta, melynek végre is nehezére eshetik bevallani, hogy a legerősebb fegyverek, melyeket megragadtak, csak arra voltak jók, hogy — önmagát sértse meg velük.

A közlekedési miniszter, a képviselőháznak egyik legközelebbi ülésében be fogja terjeszteni a budapesti vasúti államosítására vonatkozó törvényjavaslatot. A kormány óhajta az, hogy a javaslatot az országgyűlés még az állami költségvetés napirendjére kerülése előtt tárgyalás alá vegye két más vasúti törvényjavaslatl együtt, melyek a gácorasági és a nyugati vasút államosítására s a deés zilahi vasút kiépítésére vonatkoznak s tudvalevőleg már át is mentek a ház közlekedési bizottságának előzetes tanácskozásain.

Sorsjegytörvény nálunk. Az Ausztriában pénteken hatályba lépett sorsjegytörvény egy hasonló törvény megalkotását teszi szükségessé Magyarországon is. A magyar kormány fog is egy legközelebb erre, vala mint egy a tiltott sorsjegyek és lottók bírdetésére és ajánlására vonatkozó törvényjavaslatot a képviselőház elé terjeszteni.

LEGUJABB POSTA.

Boulanger perbefogtatása. A francia kormány valóban el van határozva, hogy Boulanger ellen megindítja a törvényes eljárást, kivált ha az még egyszer támadólag fog fellépni. Csak az időpont, valamint az eljárás módja nincs megállapítva. De az időpont is igen közel eshet, ha a tábornok és törzsakarja nem szűnik meg a provokálással, vagy a vizsgálat új terhelő adatokat hoz felszínre, melyek nem engedik meg az akció elhalasztását. Ha csak az eddig ismert adatok maradnak meg, akkor az akció megindítása nál nem siet a kormány, hanem bejárja a per végéig, hogy a parlamenttel aztán minden eszközt megvárasszon, melyek szükségesek annak idején a biztos és hatásos eljárásra. A tábornok és híveinek sorsa tehát viselőjük okosságától függ. A tábornok lehetetlennek tartja, hogy elfogják. A mai parlament hívei persze óhajtanak ezt; de ő nem tett semmit sem, a miért nélkülözhetetlen, ha csak nem örlték. Azt mondják — így nyilatkozik Boulanger — hogy az április 2-iki tárgyalás után az államügyes meg fogja indítani ellene a vizsgálatot, a kamara megszavazza kiadását. Jó, ezt meg fogja várni. Mindezt azonban csak azért akarják csinálni, hogy pártfelelő elriaszák.

Ha csakugyan komolyan akarnának fellépni ellene, akkor nem hirdették; ő egész nyugodt. — Kossuth Lajosról aggasztó hírt ad a hácsi Deutsche Zeitung egy turini távirata. E szerint Kossuth ágyban fekvő és a „magyar küldöttséget“ (az iparosok egy kiránduló társaságát) csak szőlyeszkében élvezte fogadhatta. Buoszákor könyezett és azt mondta, hogy őt már a sír szája hívja. — Az „E-s“-nek pedig azt sürögnyizik, hogy Kossuth pedig hazánkfiának állapota nem ad aggodalomra okot.

NAPTÁR.

Április 1. Hétfő Róm katbol. naptár: Hugó pk. Prot. naptár: Teodóra. Gör.-oros naptár (március 20.) Szabb. vtk. Nap két óra 40 perccel, nyugszik 6 óra 28 perccel. Ápril 7. Az Aradi polgári jótékony nőegylet közgyűlése d. u. 3 órakor (Városháza.) Április 1. és 8. Arad megye állandó választmányának ülése d. e. 9 órakor és 18-én d. u. 3 órakor. Ápril 10. Emlékezői tárgyalás a László-Steiner ügyben d. e. 9 órakor. Április 15. Arad megye köztörvényhatósági bizottságának tavaszi évi közgyűlése d. u. 9 órakor. — A „Kölcsey-Egyesület“ nyilvános könyvtára. (Kölcseyutasa 3. szám.) nyitva van kedden és szombaton d. u. 3-4-ig, és pénteken d. e. 11-12 óra között.

„Aradi Közlöny.“

A politika dilettánsai és a pártok exaltációját, igyekeztek a legutóbbi idők alatt felszűrni kerülni és a szabadelvű pártnak, házon kívüli nagy közönségnek és sajátjának, nagy erőmegfeszítésre került elhárítani a magyar politikától ezt a válságot, mi a nemzeti szovinizmus részéről fenyegette.

Pártunk erejének és hazafias kötelesség-érzetének komoly tudatában, a végéig provokáló inszultusok ellen, nyugodtan, s tekintélyének méltóságához illően védte magát és ma már a párt és az általa képviselt szabadelvűség ismét erősebb az országban mint valaha.

Az „Aradi Közlöny“, mint az uralkodó többség organuma, szerencsésnek érzi magát, hogy e mulában lévő nagy harcban a szabadelvű párt zászlórujda mellett küzd, hetett.

A diadal a párté, és mi annyiban fogadjunk el részt belőle, a mennyiben lapunk közönségének bizalma van velünk most is.

Mindig büszkeségünk volt egy intelligens közönséggel a pártközélet útján haladni és ezt fogjuk jövőre is tenni.

E mellett minden törekvésünk oda irányul, hogy tartalmasság tekintetében és a sokoldalúság révén, olvasóink továbbra is nélkülözhetetlennek lássák az „Aradi Közlöny“t.

Rajta leszünk, hogy a társadalmi és a politikai élet megérhetően naturáinak működése a legkisebb körre szorítottassék vissza és ártani ne tudjanak; végül pedig maradunk Arad város, Arad és Csanád megyék közéletének ismertetői, írva a jó- és rossz hangján, nem tántorítottatjuk el magunkat semminemű erőszakosságok által e tekintetben.

Epen ezért, felhívjuk lapunk olvasó közönségét, hogy lapunkat terjesztve szíveskedjék az új évfolyamra előfizetését megújítani.

Az „Aradi Közlöny“ szerkesztősége.

ARADIKÖZLÖNY.

(Megjelenik mindennap) Előfizetési feltételei. Helyben házhoz hordva: Egy évre . . . 12 frt — kr. 61 évre . . . 6 — „ Negyed évre . . . 3 — „ Egy óra . . . 1 — „

Vidékre szétküldve: Egy évre . . . 14 frt — kr. 61 évre . . . 7 — „ Negyed évre . . . 3 — „ 50 „ Egy óra . . . 1 — „ 20 „

Felkérjük egyttal lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése március 1-ig lejárt, hogy az előfizetést mielőbb megújítsák az új évfolyamra, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatala.

HIREK.

ARADES VIDEKE.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár megalakulása tegnap délután ment végbe általános érdeklődés mellett. Arad és Csanád megye elsőrendű birtokosai vettek részt az alakuló közgyűlésen, mely az Arad és csanádi vasuti palota második emeleti nagytermében folyt le. A nagyszabású és nagy horderejű új pénztárat megalakulása felet két megye örvend, a mely élvezni fogja annak áldásos működését. A közgyűlésről a következő tudósításunk szól:

Az ülésen jelen voltak: F á b i á n László főispán, O r m ó s Péter alispán, S a l a c z Gyula polgármester, V é g h Aurél jószágigazgató, B o r o s Béni orsz. gyűl. képviselő, S z a t h m á r y Gyula megyei főjegyző, V á s á r h e l y i Béla, V á s á r h e l y i László, P u r g l y János, H e i n r i c h Sándor, K i n t z i g János, W e i d e n f e l d Lajos, V a n n a y János, K n e f f e l Károly, V a s s G u s t á v, R é v e s z A d o l f, G e l l é n y i Ernő, T e d e s c h y Viktor, S c h ö p k e s z E d e d r., W a l d e r Gyula, S z a t h m á r y János, S t e r n t h a l A d o l f, P e t r o v i t s A r z é n, V ö r ö s V i d o r, D á n i János, J o l á n k a y Gyula, S z e n t p é t e r y Antal, i j. C z á r á n M á r t o n, S z o n t a g h Gyula, S z a l a y Antal, H e g e r E r n ő d r., N a c h t n e b e l O d ő n, i j. T a k á t s y Sándor, J a k a b f f y L a j o s, P a r e o z I s t v á n, N á v a y Imre, H e g e d ű s László, S o l y m o s s y László, B a b ó Imre, S z e k e r Gyula, (Almásy Dénes gr. képviseletében) öv. P u r g l y János, (képv. P u r g l y János által), N e u f e l d Károly (képv. B o r o s Béni által), B r e d a V i k t o r d r. (képv. P u r g l y János által), H e g e d ű s László (képv. H e g e d ű s László) és S z a t h m á r y M i h á l y.

A közgyűlés V á s á r h e l y i Béla nyitotta meg, előadván, hogy a múlt évi december hó 20-iki előleges értekezleten az ő elnöksége alatt P u r g l y János, N a c h t n e b e l O d ő n és W e i d e n f e l d Lajos kiküldettek összeállítani az alapszabálytervezetet, vezérigazgatót szerződésben, alapítókat keríteni, helyiséget szerezni, egy szóval az új pénztárat megalakítására az összes előleges intézkedéseket megtenni. A négyes bizottság a küldetésben eljárva, most az alakuló közgyűlés összehívottát. Az alapszabályok is készen vannak s azok az aláíróknak, kik igen szép számban jelentek meg, megküldettek. Mielőtt a közgyűlés az érdemleges határozatba kezdene, indítványozza, hogy a mai közgyűlésen ad hoc elnöknek választassék meg F á b i á n László főispán, jegyzőnek pedig N a c h t n e b e l O d ő n. Mindketten élénk eljenzés mellett acceptáltattak.

Erre F á b i á n László vette át a szót, megköszönve a bizalmat. Azután konstátálta, hogy az ülésen 43 alapító tag van jelen, kik 613 részvényt képviselnek. E szerint a közgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyv hitelesítésére S c h ö p k e s z E d e d r. és T e d e s c h y V i k t o r k é r t e fel. Felhívta végül V á s á r h e l y i B é l á t, mint az előzetes intézkedések megtételére kiküldött négyes bizottság elnökét, hogy a bizottság működéséről terjesszen be jelentést.

V á s á r h e l y i Béla mindenképp elismertette neki és társainak adott megbízó-levelet. Aztán jelent, hogy az alapszabályok készen vannak s a részvényeseknek megküldettek. Tudtára adja a közgyűlésnek, hogy a bizottság a vezérigazgatói állásra H e i n r i c h Sándort, az arad megyei takarékpénztár ismert buzgalmu vezérigazgatóját nyerte meg. Aton nézetének ad kifejezést, hogy ez a szerződéses hitelesítettségére fog szolgálni a részvényeseknek (Élénk eljenzés és helyeslés). A bizottság bejelentette: a vasuti palotában a főbejárattól jobbra első földszinti épületszárny, a melyet hat évre kapott meg 800 frt évi bérért. Az aláírók száma m á r i s t u l h a l a d j a a z e s r e t, minden részvény után a 10 százalék befizetés is megtörtént, sőt a második 20 százalékos is. E szerint mi sem áll a cégbejegyzés útjában. Még csak azt jegyezi meg, hogy a százalék befizetések az arad megyei takarékpénztárban s az első aradi takarékpénztárban vannak elhelyezve gyűmölcsösztetés végett.

F á b i á n László indítványára az alakuló közgyűlés örömmel veszi tudomásul az előkészítő bizottság eljárását, nekik a felmentvényt megadja s buzgó működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Azután az alapszabályok tárgyalását tűzi ki sorrendre az elnök főispán.

S z a l a y Antal indítványozza, hogy időközmetül szempontjából tekintse felolvasottnak a közgyűlés az alapszabályokat, miután azok ugy is ki vannak nyomtatva, s tájékoztatás, átértés végett az összes részvényeseknek megküldettek.

F ő i s p á n n megjegyzi, hogy ez helyes, de mégis jobb volna föl is olvasni, mint ezt a kereskedelmi törvények is előírják, nehogy aztán valami kifogás legyen később.

A közgyűlés felolvasottnak vette az alapszabályokat s azokat elfogadta. Erre következett egy elnök, tiz igazgató, huszonöt választmányi, három felügyelő-bizottsági rendes s egy felügyelő-bizottsági póttag választása. Az állások szavazás útján (szavazó lapokkal) töltetnek be.

A szavazatszedő bizottságba N á v a y Imre elnöklete alatt kiküldettek H e g e r E r n ő d r. és B é r e s z A d o l f.

Mintegy fél óra szavazás után N á v a y Imre az eredményt a következőkben terjesztette elő. Szavazott 39 részvényes 351 szavazattal. Ebből az elnöki állásra Z s e l e n s z k y Róbert gr. kapott 351 szavazatot.

I g a z g a t ó k l e t t e k: B o r o s Béni 351, H e g e d ű s László 341, K i n t z i g János 351, O r m ó s Péter 327, P u r g l y János 351, S z a l a y Antal 351, S a l a c z Gyula 325, V á s á r h e l y i Béla 351, V á s á r h e l y i László 351 és W e i d e n f e l d Lajos 351 szavazattal.

V á l a s t m á n y i t a g o k e t t e k: A l m á s y Dénes, gr. 351, B o h u s Zsigmond 351, F á b i á n László 351, F r i e b e i s z M i k l ó s 351, G l u z e k Gyula 351, J u s z t h Gyula 351, K á r o l y i T i b o r gr. 351, K ö v é r V i k t o r 351, L o n o v i t s József 351, M e s k ó Sándor 347, N á v a y Imre 351, N a c h t n e b e l O d ő n 351, N e u f e l d Károly 351, S z a t h m á r y Gyula 327, S a r l o t t D o m o n k o s 351, S z e n t e s V i d o r 337, S t e r n t h a l A d o l f 351, S z o n t a g h Gyula 335, S o l y m o s s y Lajos 347, i j. T a k á t s y Sándor 351, U r b á n I v á n 351, W e n k h e i m F r i g e s gr. 351, W a l d e r Gyula 337, W a d o w s z k y G u s t á v 347 és V é g h Aurél 351 szavazattal.

A f e l ű g y e l ő b i z o t t s á g a következőképp alakított meg: V a n n a y János elnök 349, S z e n t p é t e r y Antal 351, S z a t h m á r y János 351, p ó t t a g g ű: P a r e o z I s t v á n 351 szavazattal.

A szavazások eredményét éljenzéssel vették tudomásul a jelenlevők.

Erre F á b i á n főispán bejelenti, hogy a nálá lévő s 40,000 frtról szóló első aradi takarékpénztári könyvecskéket, továbbá az alapító névjegyzékét, az előkészítő bizottság jegyzőkönyvét, végül a H e i n r i c h Sándor vezérigazgatóval kötött ideiglenes szerződést átadja az igazgatóságának, mivel aztán az ő működése véget ért.

H e g e r E r n ő d r. indítványára az alapítóknak a további felelősség alóli felmentés megadottát.

E l n ö k k az arad-csanádi vasutak igazgatóságának még köszönetet szavaz a helyiségek átengedéseért s a pénztárat ügyeliránt tanúsított törekvéseért s általános, zajos éljenzés kísért az ülést bezárja.

Az alakuló közgyűlés a megválasztott igazgatók rövid konferenciája után véget ért. — Arad megye állandó választmánya ma, hétfőn reggel 9 órakor ülést tart, melyen az e hó 15-én végbemenő megyei évi közgyűlés tárgyait készít elő.

A Bihite-főle ösztöndíj megüresedett helyeire egyre érkeznek a kérvények Arad megye alispáni hivatalába. Sokan folyamodnak s így lesznek elegendő, kik közül az ösztöndíjas helyekre a legeredményesebbeket ki lehet szelni. Mint értesültünk, eddig már egy olyan folyamodó is jelentkezett, a aki az ösztöndíjas hely elnyerésére szűkebb képesséssel nem bír. Ezt természetesen kizárják a többi folyamodó közül.

Eljegyzés. A k n a y Andor, az aradi kir. törvényeszk szorgalmas jegyzője, az aradi fiatalok e kiválóan rokonszenves tagja, szombaton váltott jegyet K o s z t a G u s t á v helybeli nagykereskedő bajos és művelt leányával, B e r t a Kissasszonnyal.

EMKE-lobogó. S i m o n Karolin igazgató, val. fag. EMKE lobogó gyűjtő tiz e n h á r o m f o r l i n t o t gyűjtött és küldött be az EMKE aradvárosi és megyei választmányának, mely összeget ez uton közönként nyugtatványozza az elnökség. Az összeghez hozzá járultak: F á b i á n Lászlóné 3 frt, F á b i á n Gáborné 2 frt, D. N a g y Sándorné 2 frt, öv. B a k Sománé 1 frt, T e l b i s A n t ó n i a 1 forint, M a i x n e r Károlyné 3 frt, K i n c s e l E m i l i a 1 forint, összesen; 13 forint.

Az április, az a legeszélyesebbnek ígérkező hónap, a mai nappal megkezdődik, Tartunk tőle, hogy sok galibát fog csinálni az idén is, mert nagyon mutogatja a fogát. Az elmúlt március hó végnapjai a legkülönbözőbbek voltak. Egy nap derült, aranyos tavaszi idő volt, másnap esett, a harmadikon orkán súvított végig a városon, a negyedikén ismét esett. Így ment ez, illő változatossággal. A naptár jólata szerint az időjárás, mint azt a böcs Hersebel kiszámította, 1-től 8-ig hideg és esős, 8-tól 15-ig borult és esős, 15-22-ig derült és szép, 22-től 30-ig pedig változó lesz sok széllel.

Az új hadtestparancsnokok. W a l d s t á d t e r János báró altábornagy pénteken kihalgalgatón volt a királynál, hogy megköszönje kinevezését, — s szombat este, nejevel együtt Temesvárra érkezett. A pályaudvaron L i c h t e n b e r g S c h n e e b A r t h u r g r o f t á b o r u g y e s h a d o s z t á l p a r a n c s n o k, t o v á b b á D e s s o v i c a ezredes, vezérkari főnök fogadták az érkezőket. A hadtestparancsnok és neje egyelőre a Rudolf trónörökös szállóában vettek szállást.

Az italmérséi jog utáni kártalanítási igények bejelentése tudvalevőleg március 31-iké mint záros határidő volt kitűzve. Az aradvárosi tanácshoz tegnap leérkezett 1889. évi V. törvényozók és bejelentési határideje ápril 30-ig meghosszabbított.

Tagsági díjak beszedése. Az EMKE Aradvárosi és megyei választmányának elnöksége megkezdte az EMKE tagsági díjak beszedését az 1889. évi ére és a már előbb kimutott befizetésekön kívül eddig a következő tagok fizették be tagsági díjakat: R e n d e s t a g o k (2 frt): Andrásy K. és fiai, Izracita nőegylet, aradi kaszinó egylet, Bilkey József, Bing Vilmos (6 évre 10 forint); Bogár Pál, Darányi János dr., Elias Armin, Fábian László, Fehér Manó dr., Friedmann Ignác, Hamvas Károly dr., Heinrich Sándor, Haty Sándor, Hudetz Ferencz, Jankay József, Kászonyi János, Klein Ignác, Krisztyán János, Kotsuba József, Lövinger Miksa dr., Magyar Alajosné, Magyar Alajos, Martiny Gyula, (6 évre 10 forint); Mittler Zsigmond, Pick Armin, Polgár János, Koricsánsky Bertha, Schönwald Soma, Steintzer Felix, Weidenfeld Lajos. — P á r t o l ó t a g o k (1 forint): Bing Ede, Böhm Adolf, Brunhuber Kálmán, Eckstein György, Elek István, Fikser József, Heintsz Gábor, Jiraszek Lajos, Inkei Emil, Kadbébi János dr., Kell Lipót dr., Klein Soma, Kneffel Károly, Kneffel Lajos, Kohn S. N., Krispin József, Kronstein Vilmos dr., Leitner Ernő dr., Lendvay Sándor, Mandl Vilmos dr., Marschall Lajos dr., Marx Ernő.

Az új hadtestparancsnokok. Waldstädter János báró altábornagy pénteken kihalgalgatón volt a királynál, hogy megköszönje kinevezését, — s szombat este, nejevel együtt Temesvárra érkezett. A pályaudvaron L i c h t e n b e r g S c h n e e b A r t h u r g r o f t á b o r u g y e s h a d o s z t á l p a r a n c s n o k, t o v á b b á D e s s o v i c a ezredes, vezérkari főnök fogadták az érkezőket. A hadtestparancsnok és neje egyelőre a Rudolf trónörökös szállóában vettek szállást.

Az italmérséi jog utáni kártalanítási igények bejelentése tudvalevőleg március 31-iké mint záros határidő volt kitűzve. Az aradvárosi tanácshoz tegnap leérkezett 1889. évi V. törvényozók és bejelentési határideje ápril 30-ig meghosszabbított.

Tagsági díjak beszedése. Az EMKE Aradvárosi és megyei választmányának elnöksége megkezdte az EMKE tagsági díjak beszedését az 1889. évi ére és a már előbb kimutott befizetésekön kívül eddig a következő tagok fizették be tagsági díjakat: R e n d e s t a g o k (2 frt): Andrásy K. és fiai, Izracita nőegylet, aradi kaszinó egylet, Bilkey József, Bing Vilmos (6 évre 10 forint); Bogár Pál, Darányi János dr., Elias Armin, Fábian László, Fehér Manó dr., Friedmann Ignác, Hamvas Károly dr., Heinrich Sándor, Haty Sándor, Hudetz Ferencz, Jankay József, Kászonyi János, Klein Ignác, Krisztyán János, Kotsuba József, Lövinger Miksa dr., Magyar Alajosné, Magyar Alajos, Martiny Gyula, (6 évre 10 forint); Mittler Zsigmond, Pick Armin, Polgár János, Koricsánsky Bertha, Schönwald Soma, Steintzer Felix, Weidenfeld Lajos. — P á r t o l ó t a g o k (1 forint): Bing Ede, Böhm Adolf, Brunhuber Kálmán, Eckstein György, Elek István, Fikser József, Heintsz Gábor, Jiraszek Lajos, Inkei Emil, Kadbébi János dr., Kell Lipót dr., Klein Soma, Kneffel Károly, Kneffel Lajos, Kohn S. N., Krispin József, Kronstein Vilmos dr., Leitner Ernő dr., Lendvay Sándor, Mandl Vilmos dr., Marschall Lajos dr., Marx Ernő.

Az új hadtestparancsnokok. Waldstädter János báró altábornagy pénteken kihalgalgatón volt a királynál, hogy megköszönje kinevezését, — s szombat este, nejevel együtt Temesvárra érkezett. A pályaudvaron L i c h t e n b e r g S c h n e e b A r t h u r g r o f t á b o r u g y e s h a d o s z t á l p a r a n c s n o k, t o v á b b á D e s s o v i c a ezredes, vezérkari főnök fogadták az érkezőket. A hadtestparancsnok és neje egyelőre a Rudolf trónörökös szállóában vettek szállást.

* Lapunk tegnapi számból téveszke maradt.

fejét praeparálta s kissegette a vasuti palota egyik folyosóján, a hatalmas állat egyik agyára függesztve a perselyt, melyben a gyilkos most könyöradományokat gyűjt az özvegy s az árvák részére...

Eljegyzés. A dr. Árnold, Hunyad és Aradvármegyei kir. erdőfelügyelője eljegyzte Aradon Erdélyi Lajos honvédszázados özvegyét, szül. Hoffmann Gizella arnót.

A „Viktoria” takarékpénztárak ét hitelintézet folyó hó 24-én tartotta első közgyűlést rendkívüli érdeklődés mellett jelen volt 60 részvényes, kik 756 részvényt képviseltek. A megbeszélés és örömmel fogadott igazgatósági jelentésből kitétni, hogy a „Viktoria” első évenek átlaléka (100,000 alap tőkével); bevételük 116,344 ft 94 kr. leszámolási ártal 188,350 ft 97 kr. jelzálog kölcsönök 29,990 ft, előleg értékpapírokra 920 ft, pénztárforrások 1,622,199 ft 55 kr. tiszta nyereség 9012 ft 74 kr. mely követezőleg osztott fel: osztalék 6000 ft azaz 6 ft részvényenként, tartaléklap 2000 ft, jutalék az igazgatóság tagjainak 401 ft 27 kr. jutalék a vezérigazgatónak 120 ft 38 kr. jutalék a felügyelő bizottságnak 80 ft 24 kr. jutalék és jutalmazás a tisztviselőknél 200 ft kr. tisztviselői nyugdíj alap 300 forint. Közművelődés és jótékonykodás: az aradi kereskedelmi akadémiára 50 ft; az aradi gör. kel. román társulat javára 60 ft; az aradi román népiskola szegényeinek 20 ft. — A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az igazgatóság összes javaslatait s egy nappal jegyzőkönyvet küldött el az érdeklődők részére.

Honvédek lögyakorlata. Az Aradon állomáson honvédek lögyakorlata a napokban a szokott helyen megkezdődik. A gyakorlatok éles tüzlésnyel folynak. Ezért a honvédpáncsok-ság ártírt a rendőrséghez, hogy a lögyakorlat helyét várja el s gondoskodjék arról, hogy a lövonalon belül élő ember ne kerüljön, nehogy baj történjék.

A tavasz vándoral már kezdenek visszavándorolni hozzánk a melegebb éghajlatról. Tegnap 100—150 darab repült át Arad felett s szállott le a szigmondhási rétre.

Nyilvános köszönet. A battonyai ipartestület által 1889. évi március 2-án saját háza felépítésére rendezett táncmulatság alkalmával felülzettek. Lovonics József 5 ft, Munkácsy József 1 ft, Domanovszky Dániel 40 kr, Domanovszky Zoltán dr. 40 kr, Bignió Béla dr. 40 kr, Lovics Pál 50 kr, Vidiczky Prokop 40 kr, Hrankay István 2 ft, Kohn Fülöp 2 ft 40 kr, Kinyi Lajos 30 kr, Bleyer Manó 40 kr, Vincze Kálmán 40 kr, Cseh László 1 ft, Kalmár János 80 kr, Pál Sándor 1 ft, özv. Bán György 50 kr, Leigeb Béla 40 kr, Szigár Jakab 30 kr, Denhof Ödön 40 kr, Schwarz Gueztáv 50 kr, Gürbe József 50 kr, Roren Sándor 30 kr, Heim Lajos 40 kr, Deutsch Ignác 40 kr, Fischer Lipót 40 kr, G. Tóth János 40 kr, Vincze Pál 40 kr, Schwarz Samuel 40 kr, Vincze Lajos 60 kr, Romák Szofronia 60 kr, Bitt József 60

kr, Ganilovics Antal 60 kr. A jótékonyak által támogatott nemcsa adakozók fogadják az ipartestület tagjainak halás köszönetét.

Színház.

— Fenyéri Mór jutalomjátéka nem maradt el, hanem Ceillag Tere vendégszereplése miatt, mához egy hétre, április 8-ikára halasztatott el.

— Boránd Gyula; a népszínház tagja, felkért minket is annak kijelentésére, hogy valóban az a hír, mintha a Mosonyi társulatához szerződött volna.

— Pajor Emília — mint a „Fővárosi Lapok” írja. — a Keresztény társulatához szerződik a Debreczenbe távozó Soma helyére.

— A „Rip van Vinkle” szombati előadása rendkívüli gyér közönség előtt és ugyancsak rendkívüli gyenge sikerrel került színpadra. Kicsi a Pista Ripjére alig tudunk ráismerni olyan szinten alakítás volt. Új volt Fenyéri, ki a polgármester szerepében rejlt intriko komikumot hasonlíthatott a jobb értenyre emelte elődjénél, — nem is szólna énekéről, mely nem is tűr összehasonlítást.

Szerkesztői üzenet.

M. G. (Budapest) Szerdán vagy csütörtökön már Budapeston lesz a küldemény. A később az okorra, hogy ma esedik.

M. S. (Csermely) Szerjegye még nem nyert.

NYILTTÉR.

(Kivonat a „Makói Hírlap” 1888. április 26-iki számából.) Reiner Adolf a „Maros” legutóbbi számanak Nyilttérben ellenem sértő közlést tett közzé. Kijelentem, hogy Reiner Adolf kihívása folytán kézz voltam neki kiállni és a párbajra kitűzött időben pontosan a helyszínen megjelentem.

Utt 25 percsig vártauk a nélkül, hogy az ellenfél oda jött volna, de oda érkezett esen 25 percsig utána a rendőrség és távozásra kényszerített. Ha ellenfelem a kitűzött időben megjelent volna, a rendőrség megérkezéseig a párbajt okvetlen befejeztük, miután arra csak 10 percs kellett.

A párbaj meghívását foggal az ellenfél a kellő időben és helyen való meg nem jelenésének kellett tulajdonítanom, és jogosítva éreztem magamat az ügyet befejezettek tekinteni.

Ennyit a saját ügyemről. Azonban hogy a nagyközönség tájékozva legyen az iránt, hogy ki az Reiner Adolf, a ki engem sérteni merészel, és milyen vezetélynek van kitéve az a társadalom, melyben ő mozog, — muljából a következőket közlöm:

REINER ADOLF az alábbi közöltételek szerint lopásért nyolc (8) hónapi börtönrre lett elítélve és ezen bűntelést le is ülte.

Itt közlöm a tolvajlás ügyében hozott kétrendbeli ítéletek, melynek eredetijét bárkinék is kézz vagyok fölmutatni: 1-25. 1084. 1059. 1167. 1168. bñs 687.

1867. évi ápril hó 16-án tartott Torontál megyei büntényítő törvényszéke alkalmával Reiner Adolf ellen lopási büntény miatti ügyben ítéltett.

A meghílt káros Kohn Márkus valóban szerint: ő azon 6000 frnyit o. é. pénzüszegget bankjegyekben, melyet az ittebeli vendéglő koromájában f. évi márc. hó 14-én uti táskájában tartva, hagyott az asztalra hátra vadlott Reiner Adolfnak előszámította s azt az agyra fekvő vadlott fejére és vánkosa alá dugva vadlottra bizván, szobájából a kulcs hátrahagyásával, — hajójába eltávozott.

Tekintve, hogy a vadlott önbeismereése szerint a kérdése s pénzüszegből 600 frnyit őszegget elsajátított és a szobát bezárván, annak kulcsát is a koromszárnyok kézbevitte azzal, hogy azt a károsnak átadja, a vadlottnak terhére rótt lopási bűntény álladéka a jelen esetben fel nem található, azonban vadlott Reiner Adolf önbeismerés alapján, kapcsolatban a káros följelentése és vallomásaival, sikkasztási büntényt képező esemény miatt bűnténynek találta tük és e miatt a főnnyforgó egyhító körülményeknél fogva, hogy legnagyobb része a kárnak jóvátehető és a teljes jóvátehető is kiállhat van, hogy a vadlott adott alkalom által a büntény elkövetésére sodortott, hogy eme sikkasztást csak a szorult és szükséges állapotban, adósságait törlesztendő — elkövette s tekintve fiatal korát, és hogy a tettét bűnbánolag elfogadta, — elítélte tük 8 havi börtönrre, tartosván a hátralékos 100 frnyit kárt Kohn Márknak megterítendő s a rabtartási költségeket megfizetendő.

Másodrendű vadlott Messzinger Jakab pedig a neki terhére rótt lopási büntény elősegítése miatti vád alól tényleg kiálladéka hiányából felmentetik, mert arra nézve, hogy ezen vadlottnak általában a más helyütt szerb ittebén elkövetett sikkasztásról, valamint arról, hogy a neki elsőrendű vádlott által letétemény végzett kézbesített pénzösszeg lopás, avagy a kérdéses sikkasztásból eredt, — tudomása lett volna — bizonyíték hiányzik.

Kelt a torontálmegyei büntető bíróság 1867. évi május hó 25-én tartott üléséből. (P. H.) Hosszi s. k.

Másolat. 3552. szám. b. 887.

Mi, első Ferencz József, Isten kedvező kegyelméből ausztriai Császár, Magyar, Cseh, Dalmát, Horvát, Tót, Szlavon és Lodomer Urszágok Apostoli egyháza szent Királya, Ausztria főhercege, Krakó Nagy hercege, Erdély Nagyteljedelme, Morvai Ország, Habsburg és Tirol grófja, sat., adjuk emlékeztetül, miképen királyi ítéllő Táblánk alóirt napon és helyen és perlekedő ügyeinek megvizsgálása s törvényes igazság szerinti elintézés végett bírói székét ülvén, ugyanakkor tolvajszággal vadlott Reiner Adolf és Messzinger Jakab elleni fenyítő ügyben, melyben Torontálmegyei Törvényszéke az 1867. év ápril 16-án 1025 szám alatt Reiner Adolfot nyolc havi börtönrre ítélte, Messzinger Jakabot pedig tényleg kiálladéka hiányából fölmentette; nevezett kir. ítéllő Táblánk a tiszti ügyész fölbeszerése folytán következőleg ítéltett:

A vadlottra bizonyult eseménytől tolvajlás bűntettét képezvén, így változással az eljárástörvényszék ítélete indokainál fogva helyben hagyatik és az iratok további kellő

tekedés végett illetőségükhöz visszaküldetnek.

Mely bűnpernek ekképen történt meg vizsgálata és bírálása kiadott királyi bírói peoséttinkkel erősített jelen bizonyág levölönket a közigazságtgy hozván magával, Kelt szabad királyi Pest városunkban Julius hó tizennyolczadik napján. Urunk ezernyolcz százhatvan hetedik évében. Ulvasta és kiadta: aláírás olvashatatlan ó. cs. és kir. Fellege személyes Jeleülétnék törvényszéki helytartója t. v. b. t. Tanácsosa. (P. H.) Bellányi István s. k. előadó, k. t. titkár. 3552. szám. feay.

A tulajdon lapon foglalt ítéletben megnevezett vadlott ellen felvölt fenyítő ügyre vonatkozó 1867. évi május 30-án 1247. sz. a. kelt jelentésnek fölterjesztett iratok alatt kellő további intézkedés végett vissza küldetnek Kelt Pesten, 1867. évi Julius 18-án, a tekiütetes kir. törvényszéknek kézz köteles szolgálja Melczter István a. k. k. Személynöke. 2163. bñs 187. szám.

A tekintetes kir. ítéllő táblánknak jelen ítélete kihirdetvén, abban mind a felpereztásti fölgyűlés, mind pedig az elmarasztalt vadlott megnagyodtatá. Kelt N. Becskereken. 1861. évi augusztus hó 21-én. Stassik László s. k. törvényszéki jegyző.

Csak büntényben bélyegmentesen hazusulható. Hogy jelen másolat ezen kir. törvényszék irattárában bñs 1861/391 sz. a. elfekvő eredetivel szóról-szóra megegyezik, ezenel bizonyítottatik.

N. Becskereken a kir. törvényszék 1885. március 5-én.

(P. H.) Popovits Mladin s. k. kir. ítéllő i. irattárhoz.

Tiszteletes és jellemesnek elismert egynyeségek hírlapilag, nevezetesen az „Aradi Közöny”-ben Reiner Adolf ellen oly vádakot emeltek, a melyek őt a leguslyosabb kompromittálták.

Hogy minő természetűek ezek a vádak, az alábbi szemelvényekből kitétni: Az „Aradi Közöny” 1886. évi október hó 21-ik napján megjelent 292. számában: „Reiner Adolf tagnap este az aradi közönyvel fordult Berger Bernát urhoz, adon valami olyan nyilatkozatot, mely ezalólatul szolgáljon dr. Báttaszéki Lajos azon állításának, hogy ő (Reiner) egy 200 frtos váltó girálását kívánta tőle a Berger ellen írott és már ki is szedett cizik ki nem adásért. Berger Bernát ur kijelentette, hogy ilyen nyilatkozatot a megtörtént tény ellenében nem adhat, a mire Reiner Adolf Berger Bernát urat föjtogatni kezdte, s az utóbbi gyengébb lévén Reinernek, se gelykiá tása ra a hazik mentették meg Reiner fölhogatásaitól A segélyre sietők köz volt Bond főszámvérő ur is, kinek házában az eset történt.

Itt közöljünk egyuttal Berger Bernát ur alábbi nyilatkozatát.

Nyilatkozat. Én alóirtott legjobb lelküimeretem szerint, hitem följajánlása mellett is, igazolom, hogy Reiner Adolf ellenem írt becsmérlő cizikke nyilvánosság elé hozatalt abbanhagyni ígérté, ha neki egy kézzszáforintos váltót aláírok.

Midőn ezen kívánását megtagadtam, elle nem az illető cizikkeket kiadta. Aradon, 1886. okt. hó 19-én. Berger Bernát.

De menjünk tovább. Nézzük például a Wessel Gyula ur esetét. Ez az ur szíveségből nemcsak ingyen írt kereskedelmi referáták lapjába a fasznak áráról, de elég jószívú volt neki természetben hi telbe fát kölcsön is adni. Midőn hónapok multán sem fizetett, beperelte. A tárgyaláson elég tisztességtelen volt az iparlovag követelés fennállását tagadni. Szerencsére ott volt sajtókezelt aláírása, melylyel a fát rendelte. Ez oly magándolog volna, mely tulajdonképen nem tartoznék a nyilvánosság elé. De most jó az, mi közöztetést akkor, midőn ez egyén hírlapiról „Ständeshrejt” akarjuk jellemezni, jogosultá teszi. Midőn látta, hogy a tagadás nem használ, visszakövette léssel lépett föl. Neki, nem tudom mennyi, tán 20 frnyit visszkövetelése van, mert ő Wessel urnak reklamtól csinált S mit gondolt a t. olvasó, mi volt az a reklám? Mgbizás és felszólítás nélkül megemlítette Wessel ur nősülését egy hymenhirben, mely nek árát ő most követelet 20 frtbán! A bíróság természetesen kinevette és elutasította. S mit tett ez az aradi Revolver Doló? A mit mindenké tud. Hírlapjában megbuzgolta, kifigürázta Wessel urat. S ily egyen azt hiszi, hogy szával számítanak a társadalomban, hogy találkozik majd tisztességes ember, ki neki lo vagias eljégtelét fog adni?

Ezek után kércem a higgadtan és elfogulatlanul ítéllő olvasót: vajjon nem volt e a „Makói kereskedők egylete”, de különösen a tagok felvételésénél nagyobb szigorral eljáró „Makói kaszinó egyeslet” részéről végtelen hiba, hogy Reiner Adolfnak a tagok sorában helyt adtak? Makó, 1888. évi ápril hó 25-én. Abeles Zsigmond.

E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Aradvárosi színház. Folyó szám 174. 6. kiadás 27. sz. Ma, hétfőn ápril 1-én adatik: Boldogtalan asszony. Magánjelent, írta Benedek. Ezt követi: A CSÖK. Vígjáték 4 felvonásban. Kezdeté 7-kor, vége 10 órakor. Felelős szerkesztő: HENDY ARPAD

Eredeti párisi minta derék-fűzők a n. é. közönség részére megtekintés végett műhelyünkben ki vannak állítva. BRASSAY TESTVÉREK első aradi derék-fűzőkészítő műhelye Arad, Forray-utca gróf Nádasdy-ház. 102-110. Karosu és magasderék csak az általunk párisi minta után készült és kizárólag nálunk kapható francia szabású fűzővel érhető el. E fűző feül magas, alól rövid s mint rendkívül kedvelt különlegességet a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani van szerencsénk. Ezenkívül mindennemű fűzőkből gazdag választékban raktárt tartunk. Továbbá készíttünk gyermek és női egyenestartókat, szenvedő vagy tulerős hölgyeknek haskötőt a legujabb mód szerint. Vidéki rendelések postafordultával, helybeliek 6 óra alatt kiváló figyelemmel eszközöltetnek. Meg nem felelő fűzőket készséggel kicserélünk, tisztítás és javításokat elfogadunk. Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve azonnal küldünk.

Hirdetmény. Ezenel közhírre ítélik, hogy Arad szab. kir. váro 188 évi számadási alapján készített számszámadás részletezett kimutatások, vgyon leltár a város cselekvő és ezenvedő vagyon állásáról készített mérleg anyagszámadási kivonat, egy a tanácsjelentése s 86 évi XX. t. cz. 17 §-ának b) pontja értelmében f. évi március hó 26-ik napjától kezdve a tanácssteremben közöszemlére kitéve van, jogosítva lévén minden adózó azokat megtekinteni és azokra észrevételeit az idézett törvény alapján a f. évi április hó 10 napján tartandó városi rendes közgyűlést megelőzőleg öt nappal a tanácsához beeterjeszteni. Aradon, 1889. március hó 23-án. Arad szab. kr. várost tanácsa. Nyomatja és kiadja az Unerleder-féle könyvnyomda Aradon.

1000 forintot azok azn hölgynek, ki az én általam készített szepő-tr használatá után a szepő, máj-foltot és napcsüést, valamint minden az arcbórt elurított esinetet el nem veszítette. Egy tégely a ft 10 kr. „Epilatoire” elpusztítja a szőrt az arcból, kézzl, karról stb. A szőrt az alkalmatlan helyről elpusztítani, hogy az többé ne nőjön, eddig csak szép óhajítás volt, mert egyszerű szem elégitett ki „Feltűnést” keltett tehát az én szepő, mely nemcsak a szőrt elpusztítja, hanem még az új növést is gátolja, annyival is inkább, mivel én teljes jólállást vállaltok a biztos siker előrére íránt, s egyuttal közelezem magam, azon esetre, ha nem sikerülne a szőrt elérni, a teljes őszegget vissza fizetni. Egy kis üvegcske ára 5 ft, nagyé 10 ft. „Brazilla” hajfestő-szer 6 & 14 minute méreg és ércmentes, megfestve mindenféle árnyalatot, szőkötől a feketéig, valódi és tartós. A „Brazilla”-nal festett hajak a természetes hajtól meg nem különbözethetők. Egy nagy üvegcske ára 3 ft. Utánvétellel küldetik. FISCHER ROBERT a vegytan tudora. Bécs, I. Habsburg-erőssé 4. Raktárak: Budapeston TORÓK J. gyógyszerésznél a Király-utczában és a „NAGY KRIS-TÓF”-hoz címzett gyógyszerháznál a váci utcában.

GUINNI! Bregel párisi gumi és habbelyeg, a legmagasabb lényeket jószágnomában jellemző, egy test, fr 1, s 3, 4, 5, 6, 7 & 8, Bouts amer-tróvilj fr 3 & 4, legújabb pártól szálavacskó fr 2, 3, 4 & 5. Néi praeservatív Használat fr 7, Messzinger tánt után fr 2 20 dbja, edzőkönyv stb. stb. Ajánljuk széküldés legújabb díszítő málle. J. REIF, specialista Bécs IV. Margarethenstrasse 7. Teljes minta-gyűjtemények urak számára 5 ft.

725-89. Kovaszincz hegyközség előjáróló. Hirdetmény. Kovaszincz hegyzöke által folyó évi április hó 7-én évi rendes közgyűlés tartatik. Tárgysorozat: 1. Mult évi számadás felolvasása. 2. 1889 évi előirányzat megállapítása. 3. Általános tisztújítás. Mely közgyűlésre a t. szölbörtokos urak tisztelettel meghívhatnak. Kelt Kovaszinczon 1889. március 27-én. Neszly János m. p., hegykapitány. 6. Kisjenő járás főszolgabírájától. Pályázati hirdetmény. Nagy-Zerind, Fekets-Gyarmat és Miske községekből Nagy-Zerind székhellyel alkotott V. k. sz. egzségügyi körben a körirrosi állás lemondás folytán üresedésbe jöveg, ezen állásra pályázat nyritatik, és annak választás után leendő betöltésére határnapul folyó évi ápril hó 15-ik napjának délelőtt 9 órája Nagy-Zerind községvárához kitözetik. Pályázni óhajtok felhivatnak, miszerint az 1876. évi XIV-ik t. cz. 148 és az 1883 évi I. t. cz. 9-ik §-a értelmében felserelt a magyar és román nyelv tudását igazoló okmányokkal ellátott körvényüket folyó évi ápril hó 14-ig a kisjenői főszolgabírói hivatalhoz annál bizonyosabban adják be, mivel az ezen határidőn túl beérkező körvények figyelembe vétetn nem fognak. A körirvos javadalmazása a 3 községtől év 600 ft, beteglátogatásokért esetenként nappal 20, éj jel pedig 40 kr. Nagy Zerinden mint a kör székhelyén a halott kelméletet teljesíteni tartozván, ezen vizsgálatok után esetenként 20 kr. díjazást nyer. Kisjenő, 1889 március hó 24-én. Péczely Elek 18650 igab